

Første afsnit (Det levende væsen) – Kapitel 4 (Det levende væsens bevidsthed eller psyke) – Lektion 18

Sjælen, livsoplevelsen og den åndelige materie

18.

Under vor hidtidige fremstilling af den sjælelige struktur har vi af anskuelighedsmæssige grunde støttet os stærkt til de ligheder af principiel natur, som består mellem nævnte struktur og den fysiske organisme, og det må derfor betragtes som rimeligt, om en og anden læser er kommet til at hælde til den anskuelse, at disse to organiske systemer i et og alt er en tro kopi af hinanden. Noget sådant er imidlertid langt fra tilfældet, og vi skal derfor af hensyn til ønsket om at gøre dette så klart som muligt i det følgende beskæftige os lidt med nogle vigtige forskelle mellem sjælen og den fysiske organisme.

Vort udgangspunkt vil vi tage i et forsøg på at vise imødekommenhed over for et spørgsmål, som nu sikkert brænder de allerfleste læsere på læben, nemlig spørgsmålet om den sjælelige strukturs udseende. Hvordan ser den sjælelige struktur egentligt ud? – Det kan straks fastslås, at intet andet spørgsmål er mere velegnet til at bringe os i direkte berøring med de faktorer, der på afgørende vis betegner forskellen mellem den sjælelige struktur og den fysiske organisme. Thi svaret kommer i kontakt med de faktiske forhold til at lyde, at der for det første savnes ethvert grundlag for at tale om et bestemt udseende for den sjælelige strukturs vedkommende, idet dette i virkeligheden fuldstændigt retter sig efter både arten af det individ, til hvilket den er knyttet, og til karakteren af de opgaver, den på ethvert tidspunkt varetager i såvel sansningens som manifestationens tjeneste; og for det andet er der rent bortset herfra tale om, at den sjælelige struktur faktisk i sig selv er fuldstændigt utilgængelig for direkte iagttagelse – såvel psykisk som fysisk – bortset fra den iagttagelsesform, intuitionsenergien danner grundlag for. Årsagen hertil er meget enkelt den, at den sjælelige struktur ikke alene er bygget op af så fine vibrationer, energier og materier, at den ikke formår at skabe reaktion i individets fysiske sansesæt. Den er endog bygget op af så fine substanser, at den heller ikke kan skabe reaktion i dets psykiske sansesæt, hvorved forstås det system af sanseorganer, hvormed individet etablerer sansemæssig kontakt eller berøring med den omgivende psykiske eller åndelige materie. Disse sanseorganer udgør ganske vist en fast tilhørende del af den sjælelige struktur selv, men grundet på visse vibrationsmæssige uoverensstemmelser kan de pågældende sjælelige sanseorganer såvel som den sjælelige strukturs øvrige detaljer i modsætning til den fysiske organisme og dennes sanseorganer ikke gøres til genstand for direkte iagttagelse; og individet – selv når det befinder sig i diskarneret tilstand – der mangler intuitive forudsætninger, har således kun mulighed for ad indirekte vej at konstatere deres eksistens, nemlig gennem et ræsonnement over det faktum, at det vitterligt kan præstere psykisk eller åndelig sansning, og at der derfor også ifølge sagens natur må forekomme nogle hensigtsmæssigt udformede sanseorganer, som det har rådighed over.

I forhold til såvel sine psykiske sanseorganer som hele den øvrige del af sin sjælelige struktur befinder det levende væsen sig således i en situation, der rent principielt svarer til, at et menneske på det fysiske plan totalt var nægtet adgang til enhver form for spejlende foranstaltninger og således var afskåret fra at se de øjne, hvormed det faktisk sanser og iagttager den fysiske verden. Som det altid er tilfældet med analogier, er denne sammenligning naturligvis kun til en vis grad dækkende, men den giver trods alt et ganske godt billede af det intuitivt uudviklede væsens erkendelsesmæssige situation i forholdet til sin egen sjælelige struktur.

At det levende væsens sjælelige struktur – bortset fra den intuitive – er totalt utilgængelig for direkte iagttagelse og dertil oven i købet blottet for nogen bestemt fast eller stabil fremtrædelsesform, facon eller kontur er imidlertid ikke blot omstændigheder, der på en radikal måde udtrykker gennemgribende forskelle mellem den sjælelige struktur og den fysiske organisme. De er erfaringsmæssigt også egnede til at indgive den studerende af Martinus verdensbillede følelsen af uhygge og utryghed, første gang vedkommende gøres bekendt med dem, og vi skal derfor af hensyn til ønsket om at råde bod på denne utilfredsstillende situation i nærværende lektion bl.a. beskæftige os lidt med et par afgørende fordele, der knytter sig til netop den anordning, de pågældende omstændigheder er udtryk for.

Allerførst skal vi genopfriske vort syn på det formål, den sjælelige struktur dybest set tjener, og her er det nu velkendt for os, at den tjener som et redskab, i kraft af hvilket Jeget kan befordre åndelig manifestation og sansning (samt som et redskab, ved hjælp af hvilket Jeget kan etablere kontakt med den fysiske organisme). Men hvad forstås der egentligt ved åndelig manifestation og sansning? – Ja, rent principielt forstås der det samme, som der forstås ved fysisk manifestation og sansning, nemlig henholdsvis afsendelse af påvirkning rettet mod omgivelserne og modtagelse af påvirkning fra omgivelserne.

For imidlertid at en sådan afsendelse og modtagelse af påvirkning i praksis kan finde sted, kræves der, som det vil vides, et redskab, der er således disponeret, at det kan befordre de herfor nødvendige funktioner, hvilket i allerførste række vil sige, at det må være dannet i den samme type materie som den, det skal vekselvirke med, simpelt hen fordi dette er en absolut nødvendig forudsætning for, at betingelserne for reaktion og dermed vekselvirkning kan være til stede. At den fysiske organisme opfylder disse betingelser, ved vi allerede. Den er jo tydeligt nok bygget op af den samme type materie som den, den er bestemt til at skulle vekselvirke med. Til gengæld er vi næppe helt så bevidste i, at noget tilsvarende gør sig gældende for den sjælelige strukturs vedkommende, bl.a. fordi vi hidtil kun overordentligt diskret og antydningssvis har givet udtryk for en "ydre" åndelig materies eksistens – altså en materie, som der i visse givne situationer – f.eks. under søvnen – er rig anledning og grund til at vekselvirke med. At en sådan materie imidlertid eksisterer, skal vi senere på en overordentlig virkningsfuld måde blive gjort bekendt med. Foreløbigt skal vi af hensyn til ønsket om at skabe grundlag for en forståelse af fordelene ved den sjælelige strukturs usynlighed og manglende formfasthed i det nærmest følgende nøjes med af gøre nogle overordentligt vigtige, grundlæggende betragtninger over den sjælelige strukturs position i forhold til selve den faktiske om end subjektive livsoplevelse, samt i denne forbindelse nogle betragtninger over sjælens forudsætninger for i specielt sansningens tjeneste på fyldestgørende vis at kunne vekselvirke med den fysiske organisme.

19.

Som det vil kunne huskes, har vi hidtil på den ene side anstrengt os for at fremstille den sjælelige struktur som et system af organer og organkombinationer, der er bygget op af hastigt vibrerende ultrasublime psykiske kræfter – nærmere betegnet af de til P-kraftfeltet hørende psykiske kræfter. Og på den anden side har vi i ikke mindre ihærdig grad anstrengt os for at betone, at de ved ethvert Jegs livsoplevelse repræsenterede tanker og følelser i deres objektive analyse henholdsvis udgør visse svingningssystemer og spændingsforhold, som optræder i det psykiske kraftfelt – altså i det samme kraftfelt, som danner substantielt grundlag for den sjælelige organstrukturs eksistens. Men disse 2 kendsgerninger kan, som enhver vil kunne se, på den tredje side kun tydes derhen, at de ved tankerne og følelserne repræsenterede svingningssystemer og spændingsforhold i virkeligheden optræder inde i selve den sjælelige organstruktur, hvilket igen indebærer, at selve den faktiske, subjektivt betonedede livsoplevelse er at lokalisere til netop den sjælelige organstruktur, idet livsoplevelsen jo som bekendt er et subjektivt produkt af Jegets registrering af de nævnte

svingningssystemer og spændingsforhold. Den tidligere skildring, der gik ud på, at tankerne og følelserne – livsoplevelsens byggesten – rent objektivt var identiske med visse svingninger og spændinger i P-kraftfeltet, må således betragtes som en forenklet fremstilling af en højere virkelighed, nemlig den, at de pågældende svingninger og spændinger optræder i den af P-kraftfeltets kræfter opbyggede sjælelige organstruktur. -Sjælen er med andre ord det virkelige og egentlige sæde for livsoplevelsens objektive forudsætninger: de individuelle svingnings – og spændingssystemer.

20.

Med vores nyligt indhøstede erfaringer som grundlag melder der sig nu hele 2 meget vigtige spørgsmål, nemlig spørgsmålet om, hvorledes de til grund for livsoplevelsen liggende svingninger og spændinger i den sjælelige struktur i praksis bringes til at optræde i denne og spørgsmålet om, hvorvidt man kan tale om, at nogle af den sjælelige strukturs 6 åndelige legemer med hensyn til den funktion at være bærere af de for livsoplevelsens etablering nødvendige svingninger og spændinger nyder en særlig fortrinsstilling frem for andre? – Vi skal i det følgende søge at besvare dem i den rækkefølge, hvori de er stillet.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorledes de til grund for livsoplevelsen liggende svingningssystemer og spændingsforhold i praksis bringes til at optræde i den sjælelige struktur, kan det i første række oplyses, at det såvel kán ske som sker ad 2 principielt forskellige veje. De kan enten etableres på foranledning af ydre påvirkning rettet mod visse i den sjælelige struktur indbyggede sanseorganer, hvilke for øvrigt specielt henhører under følelseslegemet; eller også kan de bringes til at optræde på foranledning af organfunktioner, som finder sted i selve den sjælelige strukturs indre, organfunktioner, i hvilke ikke mindst hukommelseslegemet er impliceret og dermed organfunktioner, der former sig som en korrespondance eller vekselvirkning mellem den sjælelige organstruktur på den ene side og de i overbevidstheden placerede erindringstalentkerner på den anden side, jævnfør fremstillingen i stk. 3-50. Det kan med andre ord ske enten på foranledning af en ekstern proces, hvorved forstås en proces, der former sig som en vekselvirkning mellem de ydre omgivelser og de i den sjælelige struktur indbyggede sanseorganer. Eller også kan det ske på foranledning af en intern proces, hvorved forstås en proces, der former sig som en vekselvirkning mellem den sjælelige struktur og overbevidstheden nærmere betegnet det i overbevidstheden inkorporerede erindringskartotek.

Med hensyn til den første mulighed – altså den, der forudsætter den eksterne proces deler denne sig igen op i to bi-muligheder, nemlig en der bygger på et tilknytnings- og korrespondanceforhold mellem den sjælelige struktur og den fysiske organisme, og en der forudsætter, at den fysiske organisme er koblet fra, og Jeget derfor udelukkende er henvist til at tilegne sig livets oplevelse gennem den sjælelige struktur. – Vi skal i det følgende se lidt nærmere på begge disse 2 bi-muligheder, ligesom vi også senere skal komme lidt nærmere ind på visse enkeltheder vedrørende den førnævnte interne sanseproces.

For den første bi-muligheds vedkommende kommer denne på tale i ethvert tilfælde, hvor det levende væsen tilegner sig livets oplevelse ved hjælp af den fysiske organisme. Som allerede omtalt i stk. 2-19 beror denne oplevelsesform på en sanseproces, der gennemløber i alt 3 faser, nemlig en fysisk, en psykisk og en kosmisk, hvor den psykiske og den kosmiske dog i virkeligheden udgør én samtidig, automatsynkroniseret proces. Det er ikke hensigten her på ny i enkeltheder at beskrive forløbet af en sådan fysisk startet sanseproces. Blot skal vi henvise til, at de i stk. 2-19 under sanseprocessens anden fase den psykiske – omtalte åndelige systemer, med hvilke de fysiske sanseorganer via hjernen korresponderer, i virkeligheden udgør organiske sansesystemer, som henhører under den sjælelige strukturs følelseslegeme. Og det skal tilføjes, at det i virkeligheden er netop disse sansesystemer, der bærer Jegets evne til direkte at sanse den åndelige materie – dog med det forbehold, at de

pågældende systemer i form af et interimistisk, organisk mellemlid er tillempt den særlige sansemæssige situation, der består, så længe individet er knyttet til sin fysiske organisme, og sanseprocessen på det åndelige plan derfor blot består i at formidle allerede etablerede og tilvirkede sanseimpulser, der hidrører fra de sanseprocesser, som foregår i individets fysiske sanseorganer m.v. Nævnte organiske mellemlid mellem det fysiske apparatur og de rent psykiske eller sjælelige sanseorganer har således kun betydning for den fysiske startede og betingede sanseproces' gennemførelse, og det kobles da også automatisk fra ved enten dødens, søvnens eller anden form for fysisk bevidstheds indtræden, eller sagt med andre ord: i ethvert tilfælde, hvor Jegets oplevelse af omgivelserne udelukkende baserer sig på sansning af rent åndelige materieformationer.

21.

Som det hermed vil kunne forstås, er også det levende væsens oplevelse af det rent åndelige tilværelsesplan betinget af forekomsten af et sæt sanseorganer, i kraft af hvilket det i sansningens tjeneste kan vekselvirke med dette tilværelsesplans særlige materieformationer; og vi er med konstateringen af dette faktum uden videre kommet i berøring med den eksterne sanseproces' anden bi-mulighed, altså den, der som tidligere nævnt angår det tilfælde, hvor væsenets tilværelse er 100 procent åndelig baseret.

Sanseprocesser, der henhører under denne anden bi-muligheds område, er altså karakteristiske derved, at de former sig som en direkte vekselvirkning mellem det åndelige tilværelsesplans materieformationer på den ene side og individets sjælelige struktur på den anden side. – Under denne vekselvirkning påvirkes visse i den sjælelige strukturs følelseslegeme indbyggede og hensigtsmæssigt udformede sanseorganer, hvilket foranlediger, at der i henhold til de pågældende sanseorganers respektive konstruktioner frembringes tilsvarende forskellige, hensigtsmæssigt organiserede energiimpulser, der ledes til først og fremmest følelseslegemets indre regioner. Her fremkalder de reaktion, hvad der foranlediger visse svingningssystemers og spændingsforholds opståen i følelseslegemet. Og disse registreres og opleves så igen af Jeget som visse nærmere bestemte tankebilleder og stemningsformer, hvilke momenter således udgør rent subjektive fremtrædelsesformer af de tilgrundliggende og i følelseslegemet forekommende objektive svingningssystemer og spændingsforhold.

Som det vist er blevet bemærket af alle, er de sanseorganer, hvorpå Jegets evne til direkte at sanse den åndelige verdens materieformationer baserer sig, igennem de for anstående analyser konsekvent blevet henført til den sjælelige strukturs følelseslegeme, og vi forstår nu, hvilke omstændigheder der ligger til grund herfor. Thi vi er netop lige blevet gjort bekendt med, at det først og fremmest er i følelseslegemet, de svingningssystemer og spændingsforhold optræder, som af Jeget subjektivt registreres og opfattes som visse til de pågældende momenter karakter svarende særlige tankebilleder og stemningsindtryk. – Men hermed har vi i virkeligheden også fået svar på det andet af de i indledningen til stk. 4-20 formulerede 2 vigtige spørgsmål, hvilket andet spørgsmål jo gik ud på, om der er grundlag for at tale om, at nogle af den sjælelige strukturs 6 åndelige legemer med hensyn til den funktion at være bærere af de for livsoplevelsens etablering nødvendige svingningssystemer og spændingstilstande nyder særlig fortrinsstilling frem for andre. – Vi ser, at svaret må blive bekræftende. Thi faktisk nyder den sjælelige strukturs følelseslegeme både i kontakt med sin særlige kosmisk-kemiske sammensætning og i kontakt med følelsesenergiens veldefinerede egenskaber som sanseenergi betragtet en fortrinsstilling frem for strukturens 5 øvrige åndelige legemer. Men det skal tilføjes, at det kun er med et meget stort forbehold følelseslegemet kan tilskrives en så dominerende fortrinsstilling, som den det netop formulerede udsagn lader formode, at det besidder, idet der med hensyn til den af følelseslegemet befordrede oplevelse af tankebilledformationer kun, og absolut kun er tale om en oplevelse af snæver fænomenologisk natur, hvorved forstås en oplevelse, der

udelukkende kun er repræsenteret ved rene gestalt- eller fænomenmæssige data og dermed en oplevelse, til hvilken der ikke knytter sig nogen som helst momenter af begrebs- eller forståelsesmæssig natur. Tænker man sig derfor, at følelseslegemet var det eneste eksisterende sanselegeme, og at det dermed var alene om at befordre Jegets oplevelse af livet, så ville man altså få en oplevelse, der i bedste fald nok var forsynet med sådanne træk som former, farver, lyde, dufte, smagsbilleder og stofvirkninger m.m., kort sagt: var forsynet med en mere eller mindre omfattende serie rent fænomenologiske træk. Men Jeget ville ikke have antydning af mulighed for at gøre sig begribeligt, hvad det egentligt var, det oplevede, så lidt som det ville kunne opfatte nogen som helst sammenhæng mellem de enkelte momenter – langt mindre opfatte dem som sammenkædede tankebilledformationer. Det ville kort sagt være komplet åndssvagt!

Vi kommer således til at se, at følelseslegemet til trods for, at det foruden den emotionelle (følelsesmæssige) side også befordre livsoplevelsens rent fænomenologiske side, på ingen måde alene vil kunne befordre en tilfredsstillende livsoplevelse, idet en sådan ganske åbenlyst forudsætter, at også andre momenter optræder i billedet. Og det skal nu betones, at disse momenter tilføres den igennem den sjælelige strukturs 5 øvrige åndelige legemer. Men medens den på følelseslegemet beroende sanseproces former sig som en ekstern proces – altså som en vekselvirkning mellem legemet selv og de omgivende åndelige materieførmationer – så former den på de 5 øvrige åndelige legemer hvilende sanseproces sig som en super intern proces, nemlig som en proces, der forløber som en vekselvirkning mellem de nævnte 5 legemer på den ene side og de i følelseslegemet optrædende svingningssystemer og spændingsforhold på den anden side – altså i realiteten som en vekselvirkning mellem følelseslegemet og den sjælelige strukturs 5 øvrige åndelige legemer. Det specifikke resultat af denne flerfoldige indre vekselvirkning eller super interne sanseproces afhænger naturligvis af, hvilket af de 5 øvrige legemers virkning man specielt tænker på. Men generelt kan det siges, at det for hvert enkelt legemes vedkommende kommer til at dreje sig om et elementært, oplevelsesmæssigt supplement, et supplement, der med hensyn til kvalitet og karakter meget nøje svarer til karakteren og kapaciteten af den særlige grundenergi, det pågældende legeme i sansningens tjeneste er redskab for. Således formidler instinktlegemet blot et supplement af rent anelsesmæssig natur eventuelt et supplement af religiøs art. Tyngdelegemet kan der til en vis grad ses bort fra, da dette jævnfør tyngdeenergiens særlige natur i hovedsagen kun er et manifestationslegeme (se venligst under tyngdeenergien som sanseenergi, stk. 3-35, 36). Intelligenslegemet giver derimod et supplement af klar, konkret begrebs- og forståelsesmæssig natur. Intuitionslegemet formidler foruden den høje kosmiske erkendelse et supplement af rent idé-erkendelsesmæssig art, hvorimod hukommelseslegemet bistår intelligenslegemet ved genkendelses- og sammenligningsprocesser og dermed i lighed med dette bidrager til at give den samlede oplevelse et supplement af forståelsesmæssig natur. Det vil med andre ord kunne ses, at al oplevelses fulde kvalitet og optimale højde baserer sig på, at alle 6 åndelige legemer virker i sansningens tjeneste (tyngdelegemet dog med forbehold), hvilket således omvendt er ensbetydende med, at livsoplevelsens kvalitet vil forringes i lige så høj grad, som et eller flere af disse legemer er enten mangelfuldt udviklet eller berørt af patologiske (sygelige) omstændigheder. Men medens følelseslegemet med hensyn til dette samvirke altså specielt varetager en ekstern sanseproces, der foruden det emotionelle moment som resultat giver fremkomsten af et rent fænomenologisk oplevelsesmateriale, så varetager de 5 (4) øvrige legemer en super intern sanseproces, der som resultat giver fremkomsten af visse supplerende rent erkendelsesmæssige oplevelsesmomenter, i kraft af hvilke det fænomenologiske oplevelsesmateriale m.v. behæftes med begrebs- og forståelsesmæssige værdier.

22.

Hvad vi igennem de foranstående analyser har erfaret er således:

1) De til grund for livsoplevelsens tanke- og følelseselementer liggende svingningssystemer og spændingsforhold optræder i selve den sjælelige organstruktur – først og fremmest i nævnte organstrukturs følelseslegeme.

2) Etableringen af disse svingningssystemer og spændingsforhold sker i første række gennem en ydre påvirkning af de i følelseslegemet indbyggede sanseorganer, idet denne påvirkning gennem reaktion fremkalder et ved netop svingningssystemer og spændingsforhold repræsenteret virkningsmoment i følelseslegemet 5 indre regioner.

3) I kraft af skaberevnens medvirken registrerer og opfatter Jeget disse i følelseslegemet optrædende svingninger og spændinger som visse emotionelle og rent fænomenologiske formationer.

4) Samtlige disse emotionelle og først og fremmest de fænomenologiske formationer indeholder et vist erkendelsesmæssigt moment eller potentiel, som Jeget ikke kan erhverve sig kendskab til på grundlag af følelseslegemets funktioner alene, men som det kun kan tilegne sig oplevelsen af gennem en sansemæssig betjening af den sjælelige strukturs instinkt-, intelligens-, intuitions- og hukommelseslegeme.

5) I praksis tilegnes denne del af oplevelsen gennem en hensigtsmæssig sansemæssig vekselvirkning mellem de i følelseslegemet forekommende svingnings- og spændingstilstande på den ene side og de førnævnte åndelige legemer (plus skaberevnen) på den anden side.

6) Vore analyser konkluderer dermed i, at den sjælelige strukturs følelseslegeme specielt beforder livsoplevelsens emotionelle og fænomenologiske momenter, medens dens instinkt-, intelligens-, intuitions- og hukommelseslegeme som et vigtigt supplement hertil beforder livsoplevelsens rent erkendelsesmæssige momenter.

-Som det vil kunne ses, udtrykker disse punkter i sammendrag de nærmere principielle omstændigheder vedrørende den del af det levende væsens livsoplevelse, der primært beror på en ekstern sanseproces – altså en sanseproces, der i første række former sig som en vekselvirkning mellem ydre materieomgivelser på den ene side og den sjælelige organstruktur på den anden side. – Imidlertid kan livets oplevelse som sidst antydnet i stk. 4-20 også etableres igennem en almindelig intern sanseproces, hvorved altså forstås en sanseproces, der i første række former sig som en vekselvirkning mellem den sjælelige organstruktur på den ene side og de i overbevidstheden posterede erindringstalentkerner på den anden side. Resultatet af denne sidstnævnte sansemetode er en livsoplevelse, der først og fremmest er karakteristisk ved at udgøre en mere eller mindre målbevidst genopleven af visse forgangne (ny)oplevelser, hvilken oplevelsesform jo i øvrigt danner grundlag for al bevidst tænkning. Jævnfør oplysningerne i stk. 3-50 er det for den almindelige interne sanseproces' vedkommende hukommelseslegemet, der spiller den førende rolle, idet det netop er i kraft af dette, Jeget kan etablere sansemæssig kontakt med sit erindringskartotek. – Imidlertid formår hukommelseslegemet på ingen måde alene at befordre nogen livsoplevelse, men er med henblik på dette formål henvist til at indgå i et meget snævert samarbejde med den sjælelige strukturs øvrige åndelige legemer – og her ikke mindst med følelseslegemet, der jo som nu bekendt er det legeme, der bærer og beforder hele den emotionelle og den rent fænomenologiske side af livets oplevelse. Men da vi også ved, at den grundlæggende forudsætning for, at følelseslegemet kan løse denne opgave, er, at svingningssystemer og spændingstilstande bringes til at optræde i det, vil vi uden videre kunne indse, at formålet med samarbejdet mellem specielt hukommelseslegemet og følelseslegemet må være dette, at førstnævnte legeme i sidstnævnte legeme inducerer (indfører) et sådant opbud af svingninger og spændinger, at det netop for Jeget medfører en komplet genoplevelse af detaljerne i en given oprindelig (ny)oplevelse.

Det absolut fundamentale grundlag for, at en sådan proces overhovedet kan praktiseres, er imidlertid naturligvis, at det levende væsen takket være sit hukommelseslegemes manifestative egenskaber og virksomhed råder over et vist fond af erindringstalentkerner, hvorved som bekendt rent objektivt forstås en serie mikro-kraftanlæg eller mikro-kraftcentre, som tilsammen indtil de mindste detaljer i ultra-mikroskopisk format rummer spændings- og svingningsmønstret i samtlige individets fortidige oplevelser.

For imidlertid at kunne få nogen praktisk glæde eller nytte af disse ved mikro-kraftanlæg repræsenterede erindringstalentkerner må Jeget naturligvis også råde over en mulighed for at få forstærket de nævnte mikro-kraftanlægs spændings- og svingningsmønstre op til en sådan størrelsesorden, at det hvad både format og detaljerigdom angår medfører en fuldt tilfredsstillende genoplevelse af de oprindelige (ny)oplevelser, som erindringstalentkernerne i realiteten er ultra-mikroskopiske kopier af. En sådan forudsætning råder Jeget da også over, idet netop hukommelseslegemet som allerede oplyst i stk. 3-50 i sin egenskab af sanseløse for Jeget fungerer som et sådant forstærkeranlæg eller forstærkersystem. Men da de omtalte forstærkede spændings- og svingningssystemer blot at kunne give anledning til den rent emotionelle og fænomenologiske oplevelse, som det før blev berørt, nødvendigvis må bringes til at optræde i specielt den sjælelige strukturs følelseslegeme, ses det uden videre, at hukommelseslegemet i dets egenskab af forstærkersystem må være engageret i et overordentligt snævert samarbejde med følelseslegemet, idet det ikke blot virker som et forstærkersystem, men også som et induktions- eller indpodningssystem, der danner bro mellem individets erindringskartotek med dets erindringstalentkerner på den ene side og følelseslegemet på den anden side.

Som det således vil kunne iagttages, spiller følelseslegemet i forhold til livsoplevelsen den samme centrale rolle, hvad enten nævnte livsoplevelse etableres gennem praktiseringen af en ekstern sanseprocess, eller den etableres gennem praktiseringen af en almindelig intern sanseprocess. I begge tilfælde virker det som bæreren af de svingningssystemer og spændingsforhold, der danner objektivt grundlag for den emotionelle og den rent fænomenologiske side af livsoplevelsen. Men det kan i denne forbindelse yderligere for en ordens skyld oplyses, at de hermed skildrede to sansemetoder – den eksterne og den almindelige interne – ud over, hvad der hidtil har været nævnt, ikke i øvrigt på nogen betydningsfuld måde adskiller sig fra hinanden. Thi for de regulære erkendelsesmæssige momenter vedkommende erhverves disse på samme måde, hvad enten de emotionelle og fænomenologiske momenter er fremkommet som resultat af ekstern eller som resultat af almindelig intern sansning, nemlig gennem en vekselvirkning mellem de i følelseslegemet optrædende svingnings- og spændingstilstande på den ene side og den sjælelige strukturs instinkt-, intelligens-, intuitions- og hukommelseslegeme på den anden side.

-Desværre forhindrer såvel pladsen som studietrinet, at vi yderligere kan fordybe os i enkelthederne vedrørende sansningens mekanisme – såvel den, der angår de emotionelle og fænomenologiske træk som den, der angår de rent erkendelsesmæssige træk. Men vi skal henvise til, at disse detaljer plus detaljerne vedrørende den specielle intuitive sansning vil få deres særlige omtale og belysning i et senere videregående kursus. Hvad vi her har ønsket at opnå er blot, at den studerende kommer i besiddelse af et vist grundlæggende kendskab til sansningens almindelige mekanisme samt et lignende kendskab til forholdet mellem sjælen, sanseprocesserne, livsoplevelsen og den åndelige materie.

23.

Det er nu tidspunktet at bekende, at det ikke blot er af hensyn til disse lige nævnte formål, at vi har indladt os på de foranstående ret anstrengende analyser, men at det også er sket ud fra ønsket om at bane vej for en velfunderet forståelse af de i lektions-indledningens annoncerede fordele ved, at den

sjælelige struktur i sin helhed er såvel usynlig som uden nogen bestemt fast form eller facon. Vi skal i det følgende søge at fuldføre påvisningen af disse fordele ved gennem de nærmeste linier at lade dem komme totalt utilsløret til syne.

Indledningsvis skal det pointeres, at de varslede fordele først og fremmest må ses i lyset af den omstændighed, at det levende væsen i visse perioder af sit evige liv uundgåeligt er henvist til at føre en 100 procent åndeligt baseret tilværelse. Dette er f.eks. tilfældet under søvn og ved fysisk bevidstløsheds indtræden: men først og fremmest er det tilfældet ved og efter den fysiske døds indtræden.

At det levende væsens tilværelse bliver 100 procent åndeligt baseret vil i korthed sige, at specielt dets oplevelse af omgivelserne og ikke mindst af medvæsenerne beror på en sansemæssig vekselvirkning med ydre rent åndelige materier, ligesom dets skabende tilbøjelighed i ren-kultur er henvist til at komme til udfoldelse i sådanne ydre rent åndelige materier, kort sagt, at det i sansningens og manifestationens tjeneste er henvist til at vekselvirke med udelukkende åndelige materier. – Men hvad er overhovedet åndelig materie? –

Spørgsmålet kan synes uendelig gådefuldt, men er det i virkeligheden ikke. Åndelig materie er nemlig helt enkelt identisk med talløse skarer af levende mikrovæsners sjælelige strukturer, mikrovæsener, der med hensyn til den for mennesket gældende åndelige materies vedkommende befinder sig i et plan, der set i et rent fysisk perspektiv ligger i og under den verden, vi kalder atomernes og elementarpartiklernes verden. – Imidlertid findes åndelig materie i uendeligt mange finhedsgrader, hvilket man vil kunne forstå ved at betænke, at der på den ene side også eksisterer åndelig materie for de fjerne mikrovæsener, som med deres sjælelige strukturer danner åndelig materie for mennesket, medens på den anden side menneskenes sjælelige strukturer faktisk danner åndelig materie for levende væsener i makrokosmos, der befinder sig lige så højt over mennesket, som mennesket befinder sig over de førnævnte mikrovæsener. Men ligegyldigt af hvilken finhedsgrad de åndelige materier i hvert enkelt givet tilfælde måtte være, har de alle det til fælles, at de består af levende væsners sjælelige strukturer. Og da samtlige disse igen uden undtagelse består af 6 åndelige legemer, der hver især atter består af de 6 underbevidsthedsgrundenergier, ses det, at den åndelige materie i sin kosmisk-kemiske grundanalyse består af tilværelsens 6 kosmiske underbevidsthedsgrundenergier.

Imod denne oplysning er der nu logisk grundlag for at indvende, at når det levende væsens sjælelige struktur hævdes at være usynlig, så må også den åndelige materie som bestående af talløse mikrovæsners sjælelige strukturer være usynlig, hvilket synes at gøre værdien af den særdeles tvivlsom. – Hertil skal der svares, at den åndelige materie i sin egen upåvirkede fremtræden ganske rigtigt er absolut usynlig, men dette er så langt fra en omstændighed, der gør værdien af den tvivlsom, hvilket vil kunne forstås i lyset af den kendsgerning, at der i udpræget grad består en mulighed for at gøre den synlig – og endda synlig på netop den bestemte måde, som i hvert enkelt tilfælde ønskes. Denne mulighed består i form af det formatmæssig set tilstrækkeligt overlegne væsens egen sjælelige struktur, idet et sådant væsen – takket være det kosmisk-kemiske identitetsforhold mellem nævnte struktur og den åndelige materie – med denne sin sjælelige struktur har direkte indflydelse på åndelig materie af en vis finhedsgrad på en sådan måde, at det kan bringe den til både at vibrere og koncentrere sig i et sådant forhold, som med henblik på etablering af en bestemt effekt i hvert enkelt tilfælde er ønskeligt. Resultatet heraf er, at den åndelige materie kommer til at antage en sådan tæthedsgrad og sådanne svingningsfrekvenser, at den bliver i stand til at gøre indtryk på såvel de i individets eget som de i dets medvæsners følelseslegemer indbyggede sansorganer af en sådan størrelsesorden, at betingelserne for etablering af emotionel og fænomenologisk oplevelse opfyldes, hvilket, som vi nu ved, igen er en forudsætning for, at oplevelsen

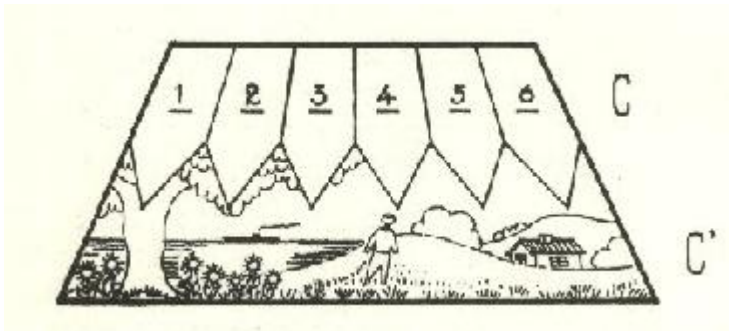
af erkendelsesmæssige momenter kan tilvejebringes. Der er altså kort sagt tale om, at det levende væsen med sin sjælelige organstruktur- og her for øvrigt først og fremmest med dennes tyngdelegeme – suverænt behersker den i sig selv usynlige åndelige materie på en sådan måde, at den kan gøres synlig samt bringes til at antage de former og vibrationstilstande, som er nødvendige, for at de pågældende materiefortætninger m.v. kan foranledige en bestemt, ønsket oplevelse for såvel væsenet selv som for dets medvæsener.

På grund af sin usynlighed, når den befinder sig i sin hviletilstand, hvorved forstås den tilstand, hvor den forholder sig upåvirket og ubenyttet, byder den åndelige materie hvad oplevelsesmuligheder angår således kun på sådanne, som de levende væsener gennem personlig skabende aktivitet selv tilvejebringer. Og da ethvert levende væsen som følge af urbegærets indflydelse er besjælet af en permanent trang til at opleve, og dette at opleve i den åndelige verden altså uløseligt er forbundet med nødvendigheden af at bearbejde og derigennem synliggøre den åndelige materie, vil det uden videre kunne ses, at de rent åndeligt posterede levende væsener befinder sig i den særlige situation, at de konstant må udnytte deres suveræne overlegenhed over for den åndelige materie til fordel for en permanent koncentring, synliggørelse og udformning af denne. Følgelig vil der også være tale om, at de levende væsener i den åndelige verden permanent omgiver deres i sig selv usynlige sjælelige strukturer og dermed sig selv med en sfære af synliggjorte og organiserede åndelige materier, hvilken sfære således udgør deres synliggjorte bevidsthedsverden eller tankeverden – den tankeverden, som på det fysiske tilværelsesplan blot fornemmes som en "indre", usynlig og nærmest skyggeagtig verden. Det kunne ganske vist godt lyde, som om en sådan tilværelse måtte være forfærdelig anstrengende. Dette er dog absolut på ingen måde tilfældet takket være den enorme kraftmæssige overlegenhed og suveræniteten over for den åndelige materie, som væsenerne igennem deres ophold i den tunge fysiske materieverden er kommet i besiddelse af. Tværtimod viser erfaringen uden undtagelse, at tilværelsen i den åndelige verden i alle måder er en langt mere ubesværet tilværelsesform med en betydeligt større bevægelsesfrihed, end den fysiske verden byder på, hvilket man allerede kan gøre sig en forestilling om ved at betænke den relative lethed, hvormed man i selv den fysiske verden er i stand til at realisere sit tankeliv. Som enhver vil kunne konstatere med sig selv, er dette at lade være med at tænke faktisk uden sammenligning betydeligt vanskeligere end dette netop at tænke.

Som det mere eller mindre utilsløret er fremgået af det foranstående, skal den åndelige materie ikke besværligt bearbejdes og formes med hænder eller andre lemmer, langt mindre med redskaber dannet i fremmed materie. Thi den lyster direkte individets sjælelige organstruktur og de funktionelle tilstande, som hersker der. At det forholder sig således udgør imidlertid netop en af de meget væsentlige omstændigheder, igennem hvilken afgørende fordele ved den sjælelige strukturs usynlighed og manglende formfasthed ganske åbenlyst kommer til syne. Disse fordele består jo i, at nævnte sjælelige struktur ikke på nogen måde gennem en ufrivillig usynlighed ved sin nødvendige tilstedeværelse kommer til at virke forstyrrende eller distraherende ind på de af denne struktur dannede tankebilledformationer i den åndelige materie, men forholder sig 100 procent diskret "bag" disse som dén usynlige sjælelige magt, der overskygger og gennemtrænger de pågældende tankebilledformationer og gør dem vitale og levende. Thi det skal i denne forbindelse fremhæves, at den åndelige manifestationsform og dermed den form, under hvilken den sjælelige organstruktur i manifestationens tjeneste påvirker og behersker den åndelige materie netop består i, at det skabende individ med hele den nævnte struktur overskygger og gennemtrænger den materie, som det af hensyn til det skabende formål just har til opgave at koncentrere og forme. – Det er netop dette, der såvel menes med, at den sjælelige organstrukturs form retter sig efter karakteren af de opgaver, den er beskæftiget med at løse, som med, at det er en fordel, at den sjælelige struktur ikke er bundet til nogen bestemt form eller facon. Thi var den det, ville den i vid udstrækning være magtesløs over for

den åndelige materie, ligesom de åndelige manifestationer aldrig nogen sinde ville kunne komme til at antage det præg af vitalitet og elegance, overjordisk glans og skønhed, som i kraft af den gældende anordning netop nu er mulig, og som bidrager til at forlene de åndelige verdener med deres særlige inspirationsværdi og tiltrækningskraft.

Man kan nu stille det spørgsmål, om væsenerne i den åndelige verden da ikke råder over en permanent, synlig, materiel organisme, som de viser sig i for hinanden, således som det jo er tilfældet i den fysiske verden? – Svaret herpå er både et ja og et nej! Forholdet er nemlig dette, at alt, hvad det levende væsen i den åndelige materie frembringer af materieformationer og materieffekter, i kontakt med den særlige form, under hvilken vekselvirkningen mellem den sjælelige struktur og den åndelige materie finder sted – nemlig over skygningen – må betragtes som målbevidste forsøg på at gøre den sjælelige struktur synlig over for omgivelserne, hvilket igen vil sige, at samtlige væsenets åndelige manifestationer under ét må betragtes som en regulær, materiel forlængelse af den sjælelige struktur og dermed en forlængelse, der bæres og holdes i live af netop den sjælelige struktur. Men en sådan materiel forlængelse, der bæres og opretholdes af det levende væsens sjælelige struktur, er i princippet det samme som en organisme, hvilket således vil sige, at det levende væsens frembringelser i den åndelige materie i virkeligheden udgør dets synlige organisme på det åndelige tilværelsesplan.

Symbolskitsen viser forholdet mellem den sjælelige struktur – mærket C – og resultatet af denne manifestative virksomhed, den åndelige frembringelse – mærket C'.

Og da disse frembringelser ustandseligt skifter karakter alt efter Jegets midlertidige ønske, vilje og behov, ses det, at det levende væsen i den åndelige verden er udrustet med en organisme, derpå dets mindste ønskes bud i det uendelige skifter form, farve, kontur og alle mulige andre materielle egenskaber og data, hvilket igen vil sige en organisme, der hvad pragt og skønhed angår står i ligefremt forhold til væsenets egen personlige skabende begavelse.

For det væsens vedkommende, der er blevet fortrolig med den åndelige tilværelsesform og dens love, kan man således strengt taget ikke tale om, at det har en bestemt, materiel organisme, som det viser sig i for omgivelserne. Thi alt, hvad væsenet med sin usynlige sjælelige struktur frembringer i den åndelige materie, udgør, som det vil kunne forstås, dets midlertidige organisme, og det ganske uanset om de pågældende frembringelser ytrer sig som, hvad vi i almindelighed forstår ved en organisme, eller de f.eks. ytrer sig som skønne, skiftende naturscenerier, som strålende kunstneriske eller tekniske manifestationer og åbenbaringer, som betagende formationer af toner, lyde og vidunderlige dufte eller som en flammende fontæne af fantastiske auraeffekter i alle spektrets farver og nuancer. Under alle omstændigheder udgør de pågældende frembringelser i princippet det levende væsens åndelige organisme eller fremtoningslegeme, "bag" eller rettere sagt "i" hvilket den usynlige sjælelige struktur skjuler sig som et levende, besjælende element samtidigt med, at den indtil de mindste detaljer til fordel for Jeget registrerer tilstandene i disse "ydre" åndelige materiezoner. Betænker man derfor på den ene side det enorme herredømme, det levende væsen med sin sjælelige struktur har

over den "fine", åndelige materie, et herredømme, der sætter det i stand til ustandseligt at lade den antage stadigt nye formationer, og på den anden side, at det dybeste motiv for hele skabelsen i den åndelige verden i virkeligheden er dette, gennem et målbevidst forsøg på at behage, glæde, inspirere og kærtegne andre levende væsener at opfylde urbegærets krav, ja så forstår man, at den åndelige verden må være "stedet", hvor livets oplevelse har betingelse for at nå sit højeste klimaks. Thi væsenernes indbyrdes korrespondance er dér en direkte, levende kærlighedskorrespondance i den forstand, at man af hensyn til ønsket om med hele sin skabende begavelse at velsigne og kærtegne næsten meddeler sig til hinanden ved at overskygge hinandens til det yderste følsomme sjælelige strukturer med de mest geniale, åndelige materieformationer, man med sin egen sjælelige struktur er i stand til at frembringe. Og man får samtidigt en anelse om de dybder af sandhed, der ligger i Martinus ord, når han udtaler, at væsenerne i den åndelige verden spontant føler, at det er Gud, de møder gennem mødet med hinanden.

-Spørgsmålet om det levende væsens forhold til den åndelige materie og den åndelige verden vil i øvrigt blive nærmere belyst i et følgende specialkapitel om det levende væsen og døden. -Vedrørende de i denne lektion berørte emner: se endvidere venligst L.B.I, stk. 178-181, 185-191 og 222-228, L.B.II, stk. 361-372 og 383-387.

Spørgsmål til lektion 18

1. a) Kan man tale om, at den sjælelige struktur har nogen bestemt form, og b) i bekræftende fald: hvilken form har den?
2. I benægtende fald af spørgsmål 1 a): hvilke 2 faktorer er bestemmende for den sjælelige strukturs midlertidige form?
3. Lader det sig gøre direkte at betragte den sjælelige struktur, således som det er tilfældet med den fysiske organisme?
4. a) Er det korrekt at hævde, at de til grund for den subjektive livsoplevelse liggende objektive svingningssystemer og spændingsforhold optræder inden i selve den sjælelige struktur, og b) i bekræftende fald: er denne fortolkning i modstrid med den tidligere formulerede, der gik ud på, at nævnte svingninger og spændinger optræder i P-kraftfeltet?
5. Den sjælelige struktur består som bekendt af 6 åndelige legemer: a) kan man tale om, at et eller flere af disse åndelige legemer med hensyn til den funktion at være bærer af de til grund for livsoplevelsen liggende svingninger og spændinger nyder særlig fortrinsstilling frem for de andre, og b) i bekræftende fald: hvilket (eventuelt hvilke) nyder en sådan fortrinsstilling?
6. Nævn venligst det åndelige legeme, der i forbindelse med den almindelige interne sanseproces bringer de i erindringstalentkernerne inkarnerede ultra-mikroskopiske svingnings – og spændingsmønstre til i forstærket grad at optræde i den sjælelige strukturs følelseslegeme.
7. Gør venligst ganske kort rede for, hvad åndelig materie er rent objektivt betragtet.
8. Hvordan bærer det levende væsen sig kort fortalt ad med at gøre den åndelige materie synlig?
9. Kan man tale om, at det levende væsen i den åndelige verden er udrustet med en fast, stabil fremtoningsorganisme, således som det er tilfældet under væsenets ophold i den fysiske verden?

Løsningen til lektion 17's opgavetillæg

- 1) Eksistensen af et redskab, som gør Jeget reaktionsdygtigt over for den åndelige materie
 - 2) Dette, at det pågældende redskab i sig selv er bygget op af åndelig materie
 - 3) Sjælen eller den sjælelige struktur
 - 4) Ja
 - 5) Den er identisk med den på tyngde- og følelsesenergiens samspil beroende P-kraft
 - 6) Det udgør selve det bærende substantielle grundlag for og dermed skelettet i den sjælelige struktur
 - 7) Af alle 6 underbevidsthedsgrundenergi
 - 8) Ja
 - 9) Ja, den kosmisk-kemiske sammensætning er bestemmende for karakteren af denne funktion
 - 10) Den grundenergi, som afgjort er førende i organets kosmisk- kemiske sammensætning
 - 11) Den, at manøvrering med en bestemt grundenergi kan foregå på i virkeligheden utalligt mange forskellige måder
 - 12) Den beror på karakteren af kombinationsforholdet mellem de 5 underordnede grundenergi
 - 13) Betegnelsen "åndelige legemer"
 - 14) a) 6, b) navnene: 1) instinktlegemet, 2) tyngdelegemet, 3) følelseslegemet o. s.v.
 - 15) Nej
- P. B. -J.